

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ บทบาทของครูเกษตรต่อการส่งเสริมอาชีพเกษตรกร
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายนิเวศน์ อินตารัตน์

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ :

รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วราภา คุณาพร	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรทัศน์ อินทร์คัมพร	กรรมการ
รองศาสตราจารย์ อุเทน ปัญโญ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของครูเกษตรต่อการส่งเสริมอาชีพเกษตรกร เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลกับบทบาทของครูเกษตรต่อการส่งเสริมอาชีพเกษตรกร และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะของครูเกษตรต่อการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรให้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่

ประชากรในการศึกษา คือ ครูทุกคนที่สอนวิชาอาชีพเกษตร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอทุกโรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 61 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์วี (Cramer'sV) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ครูที่สอนวิชาอาชีพเกษตร ร้อยละ 75.41 เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 40.75 ปี ระดับการศึกษา ร้อยละ 75.41 อยู่ในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ในการสอนเฉลี่ย 17.51 ปี สถานภาพสมรส ร้อยละ 88.52 ทำการสอนทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 70.49 และมีการประกอบอาชีพเสริม ร้อยละ 55.74

จากการศึกษาพบว่าบทบาทของครูเกษตกร ในการส่งเสริมอาชีพเกษตกร ในด้านการพัฒนาวิชาชีพเกษตกรมีการปฏิบัติในการวางแผนการถ่ายทอดความรู้ และมีการติดตามประเมินผลอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ บทบาทด้านการบริการแนะแนวการประกอบอาชีพอาชีพเกษตกร มีการปฏิบัติ การเป็นครูแนะแนวอาชีพให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ ส่วนบทบาทอื่น ๆ ครูเกษตกรมี การปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ระดับการศึกษาของครูเกษตกรมีความสัมพันธ์กับบทบาทด้าน การพัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาสังคมของนักเรียนวิชาอาชีพเกษตกรในระดับปานกลาง สถานภาพ ของครูเกษตกรมีความสัมพันธ์กับบทบาทด้านการบริการแนะแนวการประกอบอาชีพเกษตกร และ บทบาทด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาสังคมของนักเรียนวิชาอาชีพเกษตกรในระดับปานกลาง การประกอบอาชีพเสริมของครูเกษตกรมีความสัมพันธ์กับบทบาทด้านการพัฒนาวิชาอาชีพเกษตกร และบทบาทด้านการพัฒนาบุคลิกภาพและพัฒนาสังคมของนักเรียนวิชาอาชีพเกษตกรในระดับ ปานกลาง

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของครูเกษตกรในการส่งเสริมอาชีพเกษตกรให้นักเรียน พบว่า นโยบายของผู้บริหารควรมีการส่งเสริมวิชาอาชีพเท่าเทียมกับวิชาสามัญ ซึ่งส่งผลต่อการจัด งบประมาณ ที่จะนำมาใช้ในการผลิตสื่อ อุปกรณ์การสอน จำนวนครูเกษตกรมีน้อย ดังนั้นควรเชิญ วิทยากร และใช้แหล่งความรู้ในท้องถิ่น ครูเกษตกรควรมีการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนให้เป็นที่ สนใจ และทันสมัยเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยครั้งนี้คือ ครูที่สอนวิชาชีพเกษตกรควรมีการปรับปรุงบทบาท ในการส่งเสริมอาชีพเกษตกรให้มากขึ้น โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหา ในแนวทางที่ถูกต้อง ครูเกษตกรควรได้รับการส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้โดยเฉพาะการศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น สถานภาพของครูเกษตกรควรมีการวางแผนการทำงานเกี่ยวกับเวลา การประกอบ อาชีพเสริมของครูเกษตกรควรได้รับการสนับสนุนเนื่องจากการเปิดโอกาสให้ครูได้ศึกษาหา ความรู้และประสบการณ์ เป็นตัวอย่างในการ ประกอบอาชีพทางการเกษตกร ดังนั้นข้อเสนอแนะใน การทำการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อบทบาทในการส่งเสริมอาชีพ เกษตกร และควรมีการศึกษาบทบาทของครูเกษตกรต่อการส่งเสริมอาชีพเกษตกรในจังหวัดต่างๆ เพิ่ม ขึ้น เพื่อเปรียบเทียบและสรุปผลเป็นส่วนรวมได้

Thesis Title Agricultural Teachers' Roles in the Promotion of Agricultural Occupation in Secondary Schools , Chiang Mai Province

Author Mr. Nived Intarat

M.S. (Agriculture) Agricultural Extension

Examining Committee :

Assoc. Prof. Dr. Pongsak	Angkasith	Chairman
Asst. Prof. Warapa	Kunaporn	Member
Asst. Prof. Wallratat	Intaruccomporn	Member
Assoc. Prof. Uthen	Panyo	Member

Abstract

The objectives of this research were to study the role of the agricultural teachers in the promotion of agricultural occupation, to determine the relationship between personal factors and the promotion of agricultural occupation and to study the problems, obstacles and recommendations of agricultural teachers involving the promotion of agricultural occupation among secondary school students in Chiang Mai province.

The population studied consisted of 61 agriculture teachers in the district secondary schools in Chiang Mai province. Data were collected by means of interviews while statistical analysis included percentages, means and standard deviation. The testing of hypothesis employed the Creamer's V and Pearson's models for correlation coefficient.

From research finding, it was found that 75.41% of the agriculture teachers were male with an average of 40.75 years of age. About 75.41% had obtained a bachelor's degree. They had an average of 17.51 years of teaching experience while 88.52% were married. About 70.49% of them had experience teaching in both lower and higher secondary school levels while 55.74% held a secondary occupation while teaching.

From the study, it was indicated that the role of the agricultural teachers in the promotion of agricultural occupation in terms of the development of agricultural occupation, was implemented through the practice in the planning of the transfer of knowledge and the monitoring of the regular evaluation. On the other hand, their role in the administration and counseling for agricultural occupation involved their performance as regular and permanent teachers/counselors of the students. As for other roles, their major conduct was as agricultural teachers.

Results from data analysis showed that the education level of the agricultural teachers were moderately correlated to their role in the personality and social development of agricultural students. Their status was also moderately correlated with the role in providing services and trend in agricultural occupation and in the personality and social development of agricultural students.

The promotion of agricultural occupation was also moderately correlated in their role in the development of the agricultural occupation and in the role in the personality and social development of agricultural students.

The problems, obstacles and recommendations of agricultural teachers in the promotion of agricultural occupation to the students indicated that the policy of the school administrators should involve the promotion of vocational courses similar to other core courses. This would lead to a budget allocation to be used in the production of media and teaching materials. There are only few agricultural teachers and therefore, the school should invite resource persons and local sites should be preferably used as venue for teaching. The agricultural teachers should improve their method of teaching to make the course more interesting and updated in order to build knowledge and confidence to the parents.

Finally, this research recommends that the agricultural teachers should improve their role in the promotion of agricultural occupation focusing on allowing students to be able to think, to practice properly and to solve the problems under correct guidelines. The agricultural teachers should be provided assistance in the development of their own knowledge particularly in obtaining higher graduate studies. The status of the agricultural teachers should involve a work plan according to time schedule. The secondary occupation of the agricultural teachers should be supported since it serves as an opportunity for them to attain more knowledge and experience and as an example of an agricultural occupation. Hence, it is recommended that future research should include the study of opinions of school administrators towards the role in promoting agricultural occupation and also, an increased study of the role of agricultural teachers in the promotion of agricultural occupation in various provinces in order to compare and summarize the results collectively.